

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale do mači oglašit. se računajo po pogodb.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Politično društvo „Edinost“

priređi

v nedeljo, dne 14. oktobra 1900

ob 3. uri popoldne

javni občni zbor

v Barkovljah

v prostorih „Narodnega doma“

s sledečim vspeedom:

1. Nagovor predsednika.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Volitev novega odbora.
5. O položaju.
6. O predstojeh državnoborskih volitvah.
7. Razni predlogi.

Vspehi Madjarov.

I.

V Zagrebu, 30. septembra 1900.

Zastoj bi bilo varati se. Madjari dosežajo vedno novih vspehov; skoro bi rekli, da so oni jedini gospodarji v monarhiji. Nikdo ne more nič proti njim, in kar oni hočejo, to mora biti. Znano je povsem dobro, da njihova prevzetnost in objest že presedata tudi na Dunaju. Ali vendar se zdi, kakor da Dunaj nima moči, da se jim upre in postavi nasproti. Naravno, da vseskupna situacija mnogo pomaga Madjarom. Naravno, da jim pomagata slabost Avstrije ter kriza, v kateri se nahaja cisalajtanska polovica monarhije. Ali na drugi strani treba vendar priznati, da bi vsa situacija malo koristila Madjarom, ako bi ne bili oni tako okretni in vztrajni, ako ne bi s tako izredno žilavostjo sledili vsemu, kar se godi okolo njih in dalje od njih in ako ne bi povsodi utikali svojega prsta, ako ne bi povsodi nahajali načina, po katerem vrše svoj vpliv, ako ne bi povsodi najpovršneje zastavljali svoje napore, da iztikajo sebe in da najdejo podpore. V vsem tem mi zastajamo za njimi — daleč zastajamo.

PODLISTEK.

V kupéju.

Dolenčev.

Vinko Zupan se je odpravljaj na počitnice k svojemu prijatelju Milanu Š. v C. Oblekel se je popolnoma črno od nog do glave, kakor bi se odpravljaj na pogreb. Obstal je sredi sobe ob mizi, na kateri je ležal kup knjig in papirjev.

— Ali naj grem? Čemu sploh grem? Za trenotek se je zamislil. Mehanično je odprl knjigo, ki mu je ležala najbližje. Bile so Cankarjeve »Vinjete«.

— Srečaval sem časih ljudi — same ženske — da bi se zdržnil od studa, če bi se dotaknil njihove roke. Letó teló je podobno glistam — mehko in spolzlo. Ali ne zavdajo se svoje gnjusnosti; mirno in zadovoljno se prevračajo po luži in glas ostaja otrošk in obraz idealen. Ako si jo poljubil, čutiš na ustnicah gnjilo rano, ki se ne da izmiti. . . .

Nehoté si je obrisal ustnice ter zaprl knjigo.

— Čas je, da grem. In šel je. Stopal je počasi po mestnih ulicah, kakor

Med njimi delajo vsi in delajo mrzličavo. Njihova aristokracija spada med najpatrijotičnejše. A kaj naj mi rečemo o naši aristokraciji? Je nekaj izjem, ali na sploh kakor da nimamo aristokracije! Celó Židje madjarski so dobri patrijotje. Temu nasprotno so v nas Židje najtjui element. Kdo vzdržuje pri nas patrijotično novinstvo? Oni, ki so najsiromašnejši. Zato so pa tudi naše novine v primeri s številom prebivalstva in našimi sposobnostmi najslabeje razvite. Temu nasprotno imajo Madjari toliko velikih listov, ki morejo tekmovati s svetovnimi. Zato je imel grof Apony prav, da je v svojem nedavnem govoru pred svojimi volilci slavil velike vspehe Madjarov.

Kdor je kedaj čital madjarske liste, ta se je mogel prepričati, kako oni v pismu dvorae pisarne nadbiskupu Stadlerju vidijo svojo z mogo. Nam je bila že prilika, da smo to njih slavje priveli na njega pravo vrednost. Ali naj bo to kakor hoče, to je gotovo, da se ono pismo strinja z madjarskimi željami. Madjarske novine pišejo sedaj, da bo nadbiskup Stadler tudi v Rimu posvarjen. Te novine gredo še dalje ter dostavljajo — oporekuj vesti, da bo Strossmayer imenovan kardinalom —, da ni mogoče misliti na to, da bi se rimska kurija hotela videti v nasprotju z voljo merodavnih krogov v monarhiji.

V tem pisarenju madjarskega novinstva je, brez dvoma, mnogo bahatosti in mi ne verujemo in ne smemo verjeti, da bi se v Rimu hoteli ravnati po intencijah dunajskih in peštanskih — Židov! Njihova prizadevanja niso — Bogu bodi hvala — vspele niti v vprašanju glagolice. Vsakako pa se vidi, kako se oni gibljejo, da ne mirujejo, da povsodi rujejo proti nam, da bi hoteli preprečiti vse, kar bi bilo nam v prilog.

A mi? Mi imamo v Rimu ilirski kolegij sv. Jerolima. Ta kolegij bi se dal tako urediti, da bi bil za nas pravi faktor vpliva v najboljši in najzdravejši smeri. Ali kako se godi? Najmanjše, kar moremo reči, je, da se ne znamo okoristiti na tem kolegiju.

V Trstu, dne 2. oktobra 1900.

Zahvala cesarjeva. V vseh okrajih poknežene grofije Goriško-Gradišanske so razobesili nastopni razglas namestnika tržaškega:

»Po Najvišem ukazu Njegovega cesar-

bi šel na sprehod. Srečaval je ljudi, a ni se zmenil za nje. Hodil je s povešeno glavo in telo mu je bilo sključeno kakor bi ležalo na njem nekaj težkega, silnega.

In zopet se je vprašal: Čemu grem?

— Da, treba mi je iti, da se pogovorim z njim, mu razložim svoje načrte, predno pričem s pravim delom.

Bil je lep dan in solnce je stalo v svoji popolni krasoti visoko na nebu.

Vinko je pospešil korake. Na kolodvoru si je kupil listek za III. razred. Voz, v katerem je sedel, je bil prazen, kar mu je zelo ugajalo. Hotel je biti sam seboj in svojimi mislimi. Koliko načrtov in dela, ki ga čaka — to so bile njegove zadnje počitnice — čez par mesecev bi imel stopiti v svet, v življenje. Komaj je čakal, da se zgodi to, da se mu odpre širok delokrog, v katerem hoče delati in mu posvetiti vse svoje mlade moči.

Bil je idealist in sanjal je o nečem velikem ter želel postati središčé tega velicega. Življenje je poznal malo, največ iz knjig, in pravzaprav se je bal tega življenja, pravega, polnega umazanosti in vsakdanjosti. Vse, kar mu je dalo življenje, je ovil prej s pajčalonom sanjavega idealizma. . . . Sadil je cvečje v blato in veroval, da spremeni to blato v

skega in kraljevega Veličanstva razglašam nastopno Najviše ročno pismo.

Trst, dne 30. septembra 1900.

C. kr. namestnik

Leopold grof Goëss.

Ljubi grof Goëss!

Da-si sem bil že o Svojem prihodu tu sem prepričan, da najdem splošno soudeležbo na posvečeni spominski slavnosti, ki smo jo praznovali ravnokar, so vendar posebno srčni in navdušenja polni pojavi, katerim sem bil priča, nadkrilili vsa moja pričakovanja.

Vem, da ti pojavi prihajajo iz sre, trdno udanih prestolu in državi, in osrečalo me je, da je moje zvesto ljudstvo v Goriško-Gradišanski dajalo spoznati, da mal del teh, na toli sijajen način izraženih čutil velja tudi Moji osebi.

Iskreno zadoščenje in hvaležnost napolnjujeta Moje srce, ki se obrača do njih v jednaki ljubezni, in nalagam Vam, da daste na splošno znanje ta Moja čutila, in ne manjše tudi Moje polno pripoznanje na uzornem vedenju prebivalstva za časa slavnostnih dni. Goriča, dne 30. septembra 1900.

Fran Josip, I. r.

Strossmayerjev jubilej. Gosp. prof. Aleksander Sandić (glej »Edinost« od minolega petka) je povedal v svojem govoru nadalje, kako je biskup Strossmayer podpiral tudi njega, ko je izdajal na Dunaju vseslovensko, na nemškem jeziku pisano revijo »Ost and West«, ter je nadaljeval: Hvala, ekscelencija! Od vsega srca in duše hvala Vam na vsej tej dobroti, na prijateljstvu nekdanjem in dandanašnjem! Oh, kako so bili lepi oni dnevi in ona leta, ko smo iz zlatih ust v svečanih trenutkih poslušali: Mi Hrvatje in Srbi smo bratje! Podajmo si roko jeden drugemu! Držite se, ne udajte se, ko pridejo težki dnevi, zli časi! Štiri so veje na stebelu slovenskem — zložni bili, srečni in veliki. Tedaj je radostno gledalo na nas vse Slovanstvo. Danes, gorjé, danes so se časi spremenili, nadvladale so slabe razmere. Hrvatje in Srbi, Srbi in Hrvatje so se razbratili, sprli so se, omrzili: s dvojnimi imenom. Da, radi česa? Radi imena na grudi zemlje, roda in naroda na njej! Starejši rod izginja. A mladina hrvatska in srbska ne hodi po njih stopinjah, ne nahaja pota do napredka. Starih nam navad ne pozna, z novimi pa razjezuje jez bolj in bolj. Peccatur extra et intra. Jaz sem preživel svojo dobo bratečji se s Hrvati, brateči Srbe s Hrvati, Hrvatje

vrt. . . Sedel je k oknu. Na peronu je bilo malo ljudi. — Še dve minuti.

V tem se je prikazala med vratmi mlada elegantna dama. Za trenotek je obstala začudena med vratmi, kakor da ne ve, hoče-li izstopiti, ali ne. Vinkotu se je zdelo, da je zarudela in tudi on je zarudel.

Spoznala sta se eden drugzega. Ona mu je sela vis á vis.

— Ti si, Minka?

Ona mu je podala fino, orokavičeno roko. Vlak se je začel pomikati.

Bila je oblečena izredno okusno. Vendar je bilo na njej nekaj, kar je spominjalo na dame, katere srečavamo v mestnih ulicah ob poznih urah v družbi z moškimi. Krog vratu ji je visela debela, zlata verižica. Obraz njen je bil bleđ, črte na njem fino rezane. Oči motue, zaspane, vodene. Obrvi nenaravno črne v kontrastu s svetlimi lasmi. In tiste njene prozorne, brezkrvne ustnice, katere poljubiti se bojiš ob belem dnevu!

Na trdi klopi je sedela prav tako komodno, kakor bi sedela na baržunasti zofi pri svitu električn lučie pozno v noči v kavarni. Vinko je bil prižgal cigareto.

Govorila sta.

Na ulici bi gledala v stran, če bi se

s Srbi — pa, ko sem lani prvokrat prišel v Zagreb, v to diko naroda in zemlje hrvatske, užalila me je omladina hrvatska, vrlo težko me je užalila. Niso me poznali. Tretji dan so popravili nekoliko: na komersu meni v čast. Na onem prvem: Nehvala! Na tem drugem: Hvala jej!

Da, na žalost, Hrvatje in Srbi so se razbratili, omrzili s knjigo, z besedo: dobri Bog ne daj vsaj, da bi se zlim dejanjem. Vendar pa jaz starec ne obupujem; še se nadajam za nas dobrega in boljšega. Jaz sem Srb kristijan, izpovedujem vrline krščanske: vero, ljubav in nade; jaz verujem v bratstvo in slogo srbsko in hrvatsko, hrvatsko in srbsko do kraja, s trdno vero slovansko; jaz ljubim jedne in druge z živim žarom slovanskim; jaz se krepim z zaupanjem, krepko nado slovansko: v ustajenje zamrle sloge naše, v razgretje poleđenelega bratimstva našega! Lep nauk sem prejel od onega človeka, svetega v resnici že v življenju, Frana Račkega: sedem in sedemdesetkrat hočem poskušati, je rekel, da bi pomiril Hrvate in Srbe, Srbe in Hrvate. Kri ni voda. Brat bratu je največa, najkrepkeja zasloba. Brat brez brata, sokolu so krila zlomljena. Torej blagoslovi, vladika sveti, te besede vere, ljubavi in nade, da se uresničijo čim prej. Svetuj, blagoslovljaj, razsvetluj, ulivaj modrosti, da ne pride, in nedaj Bog, da nas po onem starem pregovoru: devide et. . . neki tretji razbratjene, sprte med seboj in obsovražljene: jedne pogazi, druge stlači — dobre sluge, slabe gospodarje!

A vsi mi molimo Boga, molili smo ga tudi včeraj skupno, tu v ustanovi sijajnega svetlega slavljencea — v divni, predivni katedrali; molili smo Boga, da našemu slavljencu podari še življenja in sreče in zdravja, da dočaka skupno z nami, ter blagoslovi, kakor nekaj, slogo, ljubav in pobratimstvo Hrvatov in Srbov in Slovencev in Bolgarov: vse štiri veje stebela slovanskega na jugu slovenskem! Amen! Bog usliši nas! Gospod usmili se in uresniči! In da zaključim po srbski, po cerkveno: Gospodina i Arhijereja Josipa Gjurgja, gospode čuvaj, sačuvaj na mnogajta leti!

Ekscelencija, veliki slavljencee, dostojni slavljencee! Slava petdesetletnemu pastirovanju Vašemu svoji sveti cerkvi! Hvala polstoletnemu dobrotvorstvu svojemu narodu — in mnogim in mnogim pojedinceem! Slava do veka! Živio!

srečala. Tu pa sta si pripovedovala neženirano, kar sta si imela povedati od onega časa, kar se nista videla.

Nekaj let je že tega.

Nekdaj sta se ljubila.

Oba sta se smejala o spominu na tiste dni, želela pa si jih nista nazaj.

— Kako je bilo?

— Prišel si bos skozi okno v mojo sobo v strahu, da te nihče ne vidi.

— Ti pa si čakala in zeblo te je.

— In tista kuharica, veš, kako sva se je bala. Spala je zmenoj v sobi. Redno sva zahajali spat, skuhali sva čaj in jaz sem jej nalila skrivoma polno ruma vanj, da je bila pijana ter trdno spala celo noč. —

— Ti si bila poredna.

— Ti pa neumen.

Prisela je bližje k njemu.

— Veš, kako je vpila tvoja mati tisti večer, ko so naju dobili v moji sobi?

— Skrbelo jo je radi mene.

— Mene pa je zapodila proč.

— Oče moj pa je smatral vse za neumno igravo in jezil se je, ko je zvedel, da greš iz službe.

— Naravno, imel je vzroka jeziti se — Vinko je prebledel.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 1. oktobra 1900.

O govoru viteza Jaworskega izreka »Hrvatska Domovina« na uvodnem mestu sodbo, ki se pokriva z našo. Doka- zuje, da so Nemci začeli z obstrukcijo; pri- znava sicer, da je obstrukcija od strani ve- čine teoretiški res absurdum, v tem konkret- nem slučaju pa ne! Kajti večina ni hotela, ali ni mogla, ali ni znala normalnim potom sanirati najhuje žaljenje parlamentarizma — odpravo jezikovnih naredeb. S svojim go- vorjenjem — pravi nadalje »Domovina« — o koncesijah, ki so jih baje dobili Čehi — prihaja bivši vodja večine le Nemcem na pomoč. Ali je tu sploh umestna beseda — koncesija? Čehi nimajo tega v jezikovnem pogledu, kar imajo Poljaki. Tu je le dvojno možno: ali je krivica, da imajo Poljaki v uradih svoj jezik, ali pa je krivica, da ga Čehi nimajo!! Jedno in drugo ne more biti pravica. Ako je prvo krivično, po- tem bi se moral poljski jezik odpraviti iz uradov; ako pa je krivično drugo, potem pa bi se moral češki jezik uvesti v urade. Hoče- li vitez Jaworski prvo? Gotovo noče. Čim pa noče tega, potem mora pritrditi češkim zahtevam! Drugače ni pravice, ni ravnopravnosti! »Hrvatska domovina« zaključuje: Jaworski pozablja, da je tudi on Slovan, samo da je Poljakom dobro. V njem ni mrve slovanskega čuta, v njem ni ene više ideje. Govor Jaworskega je nedostojen Slovana in državnika. Absolutizem je veliko zlo, ne vemo pa, ali je večje od parlamentarizma, v katerem vodijo državniki a la Jaworski. To ni parlamentarizem. To je maska parla- mentarizma; to je fikcija; to je parlamen- tarizma komedija.

Pa tudi mej poljskimi novinami samimi jih je, ki strogo obsojajo govor Jaworskega. »Glos Narodu« pravi n. pr., da čut globo- kega pomilovanja je jedini utis, ki se ga dobiva po čitanju govora Jaworskega.

Najbolj divja demokratska a gi- tacija ne bi bila mogla toliko škoditi narodni vzajemnosti poljskih poslancev na Dunaju, kolikor jej škodi oni, ki toli nesrečno in v splo- šno ogorčenje po vsej deželi vodi politiko poljskega »kola«. Rečeni list pravi nadalje, da so dogodki vzrasli Jaworskemu nad glavo, ter zaključuje, da je Jaworski največi čin svojega življenja, razbitje desnice, jako dobro označil, ko je rekel, da je bilo ostavljenje Čehov pod Claryjem »nedostojen in politično nelojalen čin«.

Znak časov. Nadvojvoda Leopold Sal- vator, ki je bil dosedaj zapovednik 36. pe- hotne divizije v Zagrebu, je premeščen v istem svojstvu k 25. pehotni diviziji na Dunaju. Pomembno na tem premeščenju je, da je madjarski listi spravljajo v zvezo z dejstvom, da je nadvojvoda Leopold Salva- tor čestital Strossmayerju!! So taki časi zdaj!

Volilno gibanje na Spodnjem Šta- jerskem. Včeraj je bil v Celju zaupen shod, kateremu je predsedoval dr. Serbec. »Slo- vencu« javljajo iz Celja:

Za peto kurijo sta bila predlagana go- spoda Žičkar in Hribar. O glasovanju niti Žičkar niti Hribar nista dobila večine gla- sov, zato je stvar ostala neodločena. Za kmet-

Molžala sta.

Vlak se je ustavil na mali postaji. Par kmetov in stara ženica so vstopili v kupé, v katerem sta sedela Vinko in Minka.

— Tudi oče, tudi oče — je mislil Vinko in na dušo mu je legla zopet tista tema, ka- tera ga je spremljala od doma.

— In sedaj? — vprašal je čez nekaj časa Vinko.

— Sedaj živim izvrstno življenje. Pogledj me! — Začela se je igrati z verižico, ki jej je visela krog vratu.

— In ti ni žal?

— Česa?

— Sebe.

— Minka je zamahnila z roko.

— Čemu naj mi bo žal? Živetim moram in ker ne morem in nočem več drugače, mo- ram pač tako.... Vsak po svoje. — Sploh pa ..

Vinko je začutil stud do nje. Spomnil se je očeta svojega in vprašal se je: Morda je tudi on kriv?

— Pa kako? Saj to sploh ni mogoče.

Moj oče ni tak.

Začel je misliti o njem in takoj ga je obdal s tisto meglo idealizma, ki vidi samo lepo in čisto.

— Ne, moj oče ni tak. Morda je lagala.

ske občine celjski okraj sta se predlagala Žičkar in Berks. Berks je obveljal, a moral je obljubiti, da bo večkrat prihajal med vo- lilce in da bo v državnem zboru radi- kalno nastopal. Jednoglasno in z veli- kimo odobravanjem se je izrekla želja, da se Žičkar voli v kmetjskih občinah Ptuj-Ljuto- mer. Med frenetičnim ploskanjem je bil spre- jet kot kandidat za mestno skupino Celje- Brežice dr. Dečko, ki je vsprjel kandidaturo.

Kongres slovanskih novinarjev. »Obzor« je pooblaščen v izjavo, da je ten- denciozna in povsem neresnična vest, da se III. kongres slovanskih novinarjev se snide radi političnega nesoglasja med češkimi in poljskimi publicisti. Kongres je bil odložen le zato, kar odbor ni pravočasno dobil ma- terijala za uspešno delovanje kongresa. Slo- vanski novinarji, brez ozira na njihovo po- litično mišljenje, se snidejo o Veliki noči v starodavnem Dubrovniku.

Tržaške vesti.

V spomin. Vsako toliko se nam je spominjati na tem mestu enega ali drugega naših narodnih delavcev, katere je Vsevečni poklicel k sebi. Danes nam je sporočiti o smrti vrlega delavca-narodnjaka Antona Dekleve, ki je bil pravi uzor narodnega očeta. Žalujemoči soprogi, otrokom in sorodni- kom naše iskreno sožalje. Pogreb bo dne 4. t. m. ob 10^{1/2}. uri zjutraj iz ulice Molin Piccolo št. 9.

Gospodu župniku Jurizzi v Rojanu! Prečastiti! Verjemite mi, da me sree boli, ko Vas moram danes zopet opozarjati ne ve- like nedostatke, kateri bi mogli, ako se ne odpravijo, ogreniti vsem slovanskim Rojančanom veselje do katoličanstva. Jaz, Vaš ka- toliški župljan, ne morem umeti, kako se more prizigati in podkurjati in ogorčati čut- stva v ljudeh, v katerih že itak vre? Preča- stiti! Vi bi morali gasiti, blagodejno upli- vati na župljane; saj Vi, kakor katoliški župnik, ne boste hoteli po sili delati za — razkol. Vi gotovo pradbno znate, kdo je po- slal v »Amico« člančič »I fatti di Roiano«; mi pa ravno tako vemo, da bi bili Vi, pre- častiti, mogli preprečiti, da ta člančič ne bi pri- šel v »Amico«. Ker pa je ta člančič že mej ljudmi, moramo nastopiti mi, Vaši župljani, proti takemu sramotanju, kakoršnje je zagre- šil dopisnik v člančiču v »Amico«: »I fatti di Roiano«.

Blatijo Vas, prečastiti? Kdo pa? Slo- venci gotovo ne. Kar se je tiskalo o Vas v slov. časopisih tetos, bilo je prikrojeno vse tako, da se je to golo dejanje grajalo. Tu pa tam Vas je to časopisje celo pohvalilo, ako je bilo Vaše postopanje korektno, in tedaj se je imenovalo Vaše ime z veseljem.

Slovenski župljani Vas bodo spoštovali in tudi ljubili, kakor hitro se zaveste, da ste tudi njim župnik. Vidite, ničesar drugega ne zahtevajo od Vas! Grozna zmeta je, ako Vaš člankar misli, da nam gre za osebo. Mišlimo pa, da bi dukovnik, prišedši k nam iz same Potbrije, opustil vso propagando la- štva, ker se ne bi strinjala s poklicem žup- nikovanja slovanskim dušam. Ali Vam ne očita vest, da ravnote napačno, ko napove- dujete — ter odločno z dejanji okrepujete —

Pa ni lagala! Spomnil se je, kako često je plakala njegova mati, ko je prihajal oče, pozno v noči, pijan domov. Spomnil se je vsega, kar se je govorilo o očetu in veroval je, da je resnica.

— Zakaj ne živiš drugače, boljše, lepše? — vprašal jo je čez nekaj časa.

— Ne morem —

— Kako to?

Nasmejala se je in v njenem smehu je leželo nekaj bolnega, tožnega —

— Moje sestre žive prav tako in moja mati je tudi tako živela. Ali govoriva o čem drugem —

V P . . . je Minka izstopila. Bile so tam velike vojaške vaje.

Vinko se je peljal postajo dalje.

V glavo so se mu naselile črne misli. Boril se je proti njim, a vedno ga je morilo nekaj. Če je pogledal skozi okno, zdelo se mu je, da leži nad vso lepo naravo nekaj po- dobnost, črnemu floru . . . skozi to črno pa sije lepo, božje solnce . . .

— Pa čemu? Če je oče tak, naj bom plemenit in dober jaz. —

Sklenil je postati dober in upal je, da izbrise s tem — očetov greh.

boj zoper svoje ovčice? Prečastiti, znamo, da je to Vaša zmeta, vendar pogubna je ta zmeta v prvi vrsti le Vam, v drugi vrsti še le ovčicam, ki so prisiljene misliti na drugo pašo. Sedaj pa imate priložnost, da se poučite o zmoti.

(Zvršetek pride.)

Soglašamo! »Piccolo« pripoveduje, da je cesar nekemu, ki je na italijanski nagovor vladarja odgovoril nemški, rekel: »Ako ste Italijan, govorite italijanski!« Tr- žaški list meni po vsej pravici, da je bilo to zaslužena lekeija, kajti narodna zavest da je v sveto dolžnost in časten naslov za vsa- cega državljana.

V naših krajih je — tako nadaljuje »Piccolo« — nekaj ljudij z malo razvito in- teligenco in dostojnostjo, ki menijo, da je pod njih dostojnostjo, ako govore italijanski, ker je to — jezik ljudstva! To so prazna in revna bitja — revna, tudi če so bogatini — ki bi, ako bi bili Nemci, govorili svoje ne- umnosti po francozki, a ako bi bili Francozi, pa po angleški. Postopanje teh ljudij je smešno in ni odobravano, kakor sramota, niti od onih, katerih jezika se poslužujejo mesto svojega.

Ali ona graja ne zadevlje le te vrste ljudij, ampak besede cesarjeve ve- ljajo tudi zistemu in vladi, ki v teh krajih ustanovlja nemške šole na — stroške države. Vlada in zistem se menda še ne spominjata, da so minoli tisti časi, ko je nekoliko plemenitih rodbin dajalo deželi značaj in da danes triumfujeta priroda in zavest ljudstva.

Ne umevati tega, in hoteti te šole, na- menjene za vzgojo Italijanov, ohraniti na vsaki način nemške, je nezakonito, je kri- vično. Besede cesarjeve naj bodo v posvarilo tudi vladi in — italijanskim starišem, ki pošiljajo svoje otroke v nemške šole, ne da bi jih pustili obiskovati vsaj tečaj za italijan- ski jezik. Ti stariši ne le da ne mislijo na mučeništvo, spojeno s poukom v ptujem je- ziku, ampak ne skrbje, da bi otroci obisko- vali vsaj tistih par ur pouka v italijanščini, prav kakor da bi hoteli, da njih deca ne znajo ni vrstice napisati v svojem jeziku. To je prežalosten pojav brezvestnosti in nepo- znanja najprvotnejih dolžnosti italijanskega očeta. To je povsem zgrešen zistem, ki pri- vaja do tega, da mladeniči ostajajo nezna- čajni in da zaključujejo s tem, da ne morejo tekmovali ne z Nemci — ker se ne priučje nikoli toliko nemščine kakor Nemeč — ni z Italijani, ker ne znajo italijanski.

Revnič na duhu, ki menijo, da bi se ponižali, ako bi o slovesni priliki govorili svoj jezik —, vladi, ki pomaga vzdrževati ta predsodek, vzdržuje nemške šole po laških mestih in oviraje razvoj narodne zavesti — starišem, ki pozabljajo na svoje dolžnosti ka- kor Italijani: veljajo besede cesarjeve kakor zaslužena lekeija.

Tako nekako je pisal večerajšnji »Pie- colo«. In mi — kako nenavaden, redek slu- čaj — mi soglašamo žujim v polni meri. Se- veda mutatis mutandis: kar velja za itali- janske omahljivee, za italijanske stariše in za postopanje vlade — velja tudi za Slovence. Saj smo tudi mi ljudje kakor so Italijani, saj veljajo tudi za razvoj Slovencev isti za- koni, saj se tudi Slovence istotako ne sme delati krivica kakor se ne sme Italijanom! Da-li pa postopanje Italijanov nasproti nam Slovence odgovarja lepim besedam »Pie- cola«, da-li to postopanje ne zaslučuje iste graje, s katero ta list obsiplje vlado — to je drugo vprašanje, na katero ne treba od- govarjati, ker je vsakomur odgovor na ust- nicah. Ako bi se Italijani hoteli enkrat spomniti reka: Ne stori drugim, kar nočeš, da bi drugi tebi storili, ako bi nam privo- ščali isto pravico in isto slobodo, katero oni reklamujejo od drugih — za-se, potem ne bi jim trebalo piskati jeremijade o ponem- čevanju naših dežel, ker v združenih Slo- venci in Italijanih bi bila taka odporna sila, da bi bili tu gospodarji: le mi in naši sodeželani italijanske narodnosti. Ali dokler so Italijani taki, kakoršnji so, napravljajo njih jeremijade v nas le čut — ozlovoljenja.

Slovenske tiskovine pod ključem! Pišejo nam: Dne 1. t. m. je šel okoličanski posestnik Kodrič V. na tuk. c. kr. davkarski urad po tiskovino za prijavljenje dohodarine. Prvi uradnik mu je rekel, da ne zna dobro slovenski ter ga je poslal v drugo sobo štev. 97. Tu je vdobil uradnika, ki je govoril slovenščino, ali tiskovine ni vdobil, ker je oni gosp. uradnik, ki hrani slov. tiskovine, odšel in odnesel ključ! Gosp. K. je opazil, da so bili gospodje v zadregi. Nudili so mu

italijanske tiskovine, ali pa da naj počaka, dokler pride dotični uradnik. Odgovor, ki so ga vdobili, je bil sledeči: »Ne morem čakati in še manje sprejeti tiskovin, ki niso v mojem slovenskem jeziku. Tu vidim na mizi nemško- laške tiskovine; in kakor te, tako bi morale biti tudi slovenske! Se-li morda gospoda boje, da bi se kak Italijan prestrašil, ako bi videl na mizi med drugimi tudi slovenske tisko- vine?!»

Stranka je obžalovala ta »slučajni« slučaj in prav je imela, ker je že res žalostno, da se tako strogo zapira vse, kar je slovenskega, bilo to na tem ali drugem c. kr. uradu! Mi bi takih slučajev niti ne omenjali, ko bi se to ne dogajalo — prepogostoma, da moramo misliti, da v tem postopanju tiči zi- stem! Zato pa si štejemo v svojo dolžnost, povedati, da smo tudi mi že siti teh vednih — malenkosti!

Banelli-jev pristaš obsojen. Čitatelji se morda spominjajo, da je neki Fran Tav- čar iz Škednja pred par meseci težko ranil tamošnjega poljskega čuvaja Ivana Saneina »Škarabota«, kateri ga je bil zasačil, ko je fige kradel. »Piccolo« je bil takrat prinesel članek, da je Tavčar nedolžen, da je Sanein izmislil tatvino radi političnega sovraštva proti Banellijevemu pristašu Tavčarju, da je ob tej priliki brez vsakega povoda istega na- padel s težko palico in da je ta (Tavčar) v opravičeni brambi poškodoval čuvaja Saneina. Današnja kazenska rezprava, ki se je vršila proti Franu Tavčarju radi zločina težke te- lesne poškodbe, je pa pokazala, da je vse to gola laž. Tavčar je bil obsojen namreč na 7 mesecev težkeječe. Sodni dvor je popolnoma veroval izpovedbi poškodovane Ivana Sane- ina, ki je izključil vsaki slabi namen in vsaki napad od svoje strani, ni pa verjel iz- povedbam toženčevega očeta in dekle Bonazza, ker so bile iste v nasprotju mej seboj in s trditvami toženea. Sodni dvor je torej ab- solutno izključil, da bi bil toženee napaden. G. predsednik razprave je izrekel tudi v razlogih sodbe, da je ravnanje poškodovan- čevo jasno pokazalo, da ne goji nobenega sovraštva proti tožencu in njegovi družini in da se je celó prijateljski obnašal, ker je prišel naznanit tatvino očetu Tavčarjevemu, dočim bi bil sicer, ako bi bil sovražan, ovadil ta- koj vso stvar policiji.

Popravek. Prejeli smo in objavljamo Slavno Uredništvo lista! »Edinost«!

Podpisani, kapelan v Škednju, pozivlja slavnoisto Uredništvo, da na podlagi § 19. tisk. zak. v svojem listu na ravno istem me- stu in v prih. številki javno prekliče, kar je objavilo v št. 222 od dne 28. t. m.

1. Ni res, da je podpisani prestopil od- ločno na laško stran ter napovedal boj slo- venskemu življu v Škedenski vasi.

2. Ni res, da noče načeloma govoriti slovenski; marveč on pridiguje ino katekizuje slovenski in laški, in ako ga kdo nagovarja v slovenskem jeziku, mu vedno odgovarja slovenski, ako ga nagovarja laški, odgovarja laški. Iz tega sledi da podpisani nikakor ne agitira za prestop ljstva v xrivo vero, on daje vsakemu svoje.

Škedenj, 30. Sept. 1900.

Ivan Urdich.

Opomba uredništva. Gospod kapelan Urdich je res jako — pogumen mož. Človek mora kar strneti na teh njegovih zatrjevan- jih, ako jih vsporeja z dejstvom, da je mož do- šel v uredništvo slovenskega lista in se ni hotel toliko — ponižati, da bi bil sprego- voril le jedno samo slovensko be- sedno in si je še očitno prizadeval, da je govoril najčisteje toskanščino. Da gospod ka- pelan ni napojen italijanskim duhom in miš- ljenjem, ne bi se bil s takim ostantativno- italijanskim nastopanjem tako zagrešil proti najelementarnejim zahtevam najnavadnejega takta. Cenjeni čitatelj naj le primerja zatra- dilo gospoda kapelana, da na slovenske na- govore »vedno odgovarja slovenski«, z dej- stvom, da celo v našem uredništvu ni sprego- voril nobene besede slovenske! In potem naj sodi o hvaljeni — nepristranosti gospoda kapelana Urdicha.

Iz veteranskih krogov nam pišejo: Gotovo bo znano le malokateremu, da je »Vojaško društvo« (prej »I. Vojaško vete- ransko društvo«), sledi želji svojih členov, 2-krat naprosilo kabineto pisarno, naj bi se vozni red Nj. Velič, ki se je prvotno glasil, da Nj. Velič. med potjo ne izstopi nikjer razun v Divači, premenil v toliko, da bi pre- svetli cesar milostno dovolil, da se mu pod njegovim pokroviteljstvom stoječe »Vojaško društvo« na potaji v Nabrežini pokloni. Ta

prošnja je bila vslišana ter s tem dana priložnost tudi drugim patrijotičnim društvom, korporacijam in posamičnim podanikom, da vidijo in pozdravijo svojega vladarja. Omenjeno društvo je postavilo na Nabrežinskem kolodvoru časten oddelek z 240 možmi, godbo in zastavo. Nj. Veličanstvo je sprejelo predsednikovo poročilo o številu moštva, obhodilo vrste, nagovorilo več dekoriranih veteranov ter izrazilo svoje zadovoljstvo na veliki udeležbi istih; in ko je predsednik na vprašanje javil cesarju, da šteje »Vojaško društvo« z oddelki vred 650 mož, reklo je Nj. Velič.: »Ponavljam izraz svojega veselja, da vas je tukaj toliko dobrih Avstrijcev«. — Pred odhodom je cesar izrazil še svoje prepričanje o neomahljivi zvestobi in ljubezni do prestola ter se odpeljal dalje, spremljan od urnebesnih živioklicev.

Izlet v Ljubljano. Posebni vlak je zagotovljen. Vozna cena bo celó nižja nego smo pričakovali in sicer 5 kron 50 stot. (2 gl. 75 nvč.) tja in nazaj.

Električni tramway. Nocoj bo slovesno otvorjen električnega tramwaya. Slovesna vožnja se bo vršila na črti do Barkovel in od tod do centrale v ulici Broletto. Jutri pričnó z vožnjami, ali za sedaj le na črti Chiozza-Barkovlje.

Redarstveno ravnateljstvo je izdalo potrebne varnostne odredbe. Med drugim je določeno: Dokler je voz v gibanju, se ne sme vstopati ali izstopati; vstopati in izstopati se sme le na desni strani smeri vožnje. Ako je na vozu napis »completto«, ni smeti več vstopiti. Vstopiti ni smeti popred, nego so izstopili oni, ki hočejo zapustiti voz. Prepovedano je: stati v vozu, govoriti s sprevoznikom, kaditi v zaprtem vozu ali dotikati se električnih naprav. Posamičniki, izvožeki, kočijaži morajo paziti na znamenja z električnih vozov. Vozovi se morajo umikati na desno, pretekati je le v širokih ulicah. Za slučaj, da se je kaka žica utrgala, se opozarja občinstvo posebno, naj se ne dotakne utrpane žice, ker je to jako nevarno celó za življenje. Prestopki proti tem predpisom bodo kaznovani z zaporom od 6 ur do 14 dni, ali globo 2 do 200 kron.

Iz-pred naših sodišč. Dne 6. avgusta se je dogodila ne Acquédottu nesreča, katere žrtev je bil 4-letni Leonard Siega. Istega dne ob 5. uri pop. so se bili splašili konji nekemu Renatu Baggio, no, brez nesreče. Ta gospod pa je ob 6. uri zopet dal napreči in — konji so se zopet splašili. Ali to pot je bila velika nesreča, kajti konji so povozili imenovanega dečka, ki je z dvema starkama sedel na bližnji klopi. Jedna starka je bila le lahko poškodovana, druga in fantič pa hudo. Fantič je pozneje umrl in izvedenci-zdravniki so izjavili, da je umrl vsled onih poškodb. Baggio je bil obsojen na 200 kron globe, z drugimi zahtevami je oškodovana stranka odkazana na civilno pravdo pot.

Peka A. D. in I. I. sta dobila po 50 K globe, ker sta v testo neke sladice stavila kromovo rumenilo nesto jaje.

Včeraj so stali pred sodiščem trije bratje: Ivan, Ermin in Albin Postojna iz Milj, toženi javnega nasilstva, storjenega z nevarnimi grožnjami in lahkega telesnega poškodovanja na škodo nekega Andreja Zuppin. Ermin je čobil 4 mesece, Albin 3, a Ivana so rešili obtožbe.

Šteparija. Pri gospej Mariji S. se je oglasila te dni neka ženska ter prosila na ime gospe V. 20 kron. Gospa S. je, poznaajočo gospo V., takoj ugodila prošnji. Kako pa je bila osupnjena, ko je zvedela kasneje, da gospa V. ni nikogar poslala po denar in da jo je torej ona ženska osleparila na onih 20 kron!

Arretiranje. Včeraj pod noč je bil uveden v zapore urednik lista »Avanti«, Richard Camber. Česa je obdolžen, tega ne vemo; le toliko smo čuli, da je zaslišanje trajalo od 8. ure zjutraj do 4. popoldne. To arretiranje je vzbudilo kolikor toliko senzacije. Camber ni sicer posebna oseba, ali v izkoriščanju dogodkov in grehov drugih mu ga ni z lepa para in si je s tem pridobil neko pomembnost v javnem življenju tržaškem.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 412 slučajev bolezní, 429 oseb je proglašanih zdravimi, 836 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 184 takih, ki so ponesrečili na delu. V 197 slučajih so se bolniki pregrešili proti naredbam zdravnikov. Na podporah se je izplačalo tekem tedna 10201.68 kron.

Dražbe premičnin. V poned. dne 2. oktobra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled

naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civiilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica del Boseo 26, kotel ter voz za sladole; ulica S. Francesco 16, hišna oprava; ulica Caserma 11 in ulica Zonta 3, hišna oprava, okvirji in šivalni stroj; ulica Cecilia 6, kočija; ulica Maiolica, plinometer, svetilke na plin in cevi; ulica S. Nicolo 17, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 21.9, ob 2. uri popoldne 25.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 765.5 — Danes plima ob 6.21 predp. in ob 3.48 pop.; oseka ob 11.30 predpoludne in ob 11.26 popoldne.

Plesne vaje v telovadnici «Tržaškega Sokola». S prihodom nedelje se pričnó plesne vaje v telovadnici «Tržaškega Sokola». Vstopnina 25 novč. Ker je imel «Sokol» velikih stroškov za uredenje telovadnice in mu nujno treba pomoči v pokritje še nadaljnjih neizogibnih stroškov, katerih pa ne bi mogel nikakor pokriti, ako mu členi in prijatelji društva ne priskočijo v pomoč, se nada osebne velike udeležbe tudi na plesnih vajah. Le-te bodo trajale od 5. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Vesti iz Kranjske.

* Odbor sl. akad. fer. društva «Sava» v Ljubljani sestavlja se je na svojem I. rednem obč. zboru dne 26. sept. 1900 sledečo:

Predsednik: ing. Janko Krsnik: podpreds. in upravitelj za Gorenjsko: phil. Niko Omersa; tajnik: phil. Fran Kobal; blagajnik: med. Albin Češark: odbornik (a Ljubljano) iur. Žiga Vodusek; upravitelja: za Dolenjsko: iur. Milan Valentinčič, za Notranjsko: iur. Fran Žužek. — Preglednika: ing. Rudolf Schweitzer in cand. iur. Janko Zirovnik. — Predsedniki častu. sodov: dr. Novak, phil. J. Reiser, med. Gabr. Hočevar.

* Smrt na lovu. Na Pokljuki pri Gorjah se je gozdarski oskrbnik Anton Roth vračal z lova. Nesreča je hotela, da se je njemu ali njegovemu spremljevalcu izpodrnilo, zбоk česar se je puška sprožila in smrtno ranila gospoda Rotha v nogo. Tri četrt ure potem je ponesrečenec umrl. Zapustil je tri otročiče, najstarejši ima še le štiri leta.

* Slovensko gledališče. Nocoj se bo v slovenskem gledališču v Ljubljani pela prvokrat narodna hrvatska opera Nikola Šubić-Zrinjski. Naslovno ulogo bo pel gospod I. Noll. Intendanca se ni strašila nobenih stroškov za lepo prireditev te opere. Čujemo, da se bo ta opera pela tudi povodom obiska Tržačanov v Ljubljani.

* Ruski kružok v Ljubljani. Nadaljevalni kurz ruskega jezika se je pričel včeraj. Kurz za začetnike pa se prične nekoliko pozneje. Dalje opozarja odbor tudi na praktičen kurz češčine. Kružok namerja prirediti tudi predavanja o zgodovinskih in kulturnih pojavih iz življenja češkega in ruskega naroda. Kakor vidimo torej, je delovna hvala vredno in mu je želeli najobilnejih vspehov.

Štajerske vesti.

— V Kozjem na Štajerskem morajo vladati jako fletne razmere, kakor čitamo v »Slovenec«. »Die voranleuchtende deutsche Kultur« poganja menda tam svoje najlepše cvetje. Nikogar čast ni že več varna pred apostoli te kulture. Tožbe zaradi žaljenja na časti se kar vrste. Značilno, preznačilno je, da na čelu te divne gonje stoji — državni uradniki!! Te dni je sedel na zatožni klopi tamošnji e. k. davkar, par dni poprej pa — njegov sin. Neki drugi državni uradnik pa sili svoje uslužbence, da morajo tožariti druge ljudi, da-si tožitelji navadno pogore se svojimi tožbami. Mož čudno umeva svoje sodniške dolžnosti. Mesto miru uči proganjanje. »Slovenec« vprašuje: Quo-usque tandem! Ti ljubi Bože, kdo bi mogel vedeti, do kedaj se bo avstrijskemu zistemu zljubljal tako in drugače?!

Razne vesti.

Velik zelodec je imel neki Italijan, ki je za stavo pojel 180 smoček! Stavo je zgubil, ker bi bil moral pojesti 200 komadov! V plačilo je pa prejel grozno bolečino v želodecu, katerega si zdaj zdravi v bolnišnici!

Loterijske številke, izžrebane dne 29. septembra t. l.

Dunaj	35	25	20	68	58
Gradee	75	79	30	25	43

Gluhost. Neka bogata gospa, ki je ozdravila od gluhosti in šumenja v ušesih s pomočjo ušesnega bobnila dr. Nicholsona, je darovala njegovemu zavodu 75.000 gl. z namenom, da gluhi in nepremožni ljudje vdobijo brezplačno taka bobnila. Pisma naj se naslovljajo: Št. 4660, zavod Nicholson »Longeotte, Gunnersburg, London. W.

Oznanilo. V zmislu § 200 zakona od dne 25. oktobra 1896. drž. zak. štev. 220 dolžni so posestniki hiš, v katerih se stanuje, ali njih namestniki predložiti davčni oblasti v času, ki ga določi deželno finančno oblastvo, izkaz vseh v hiši stanujočih oseb; izkaz mora biti ureden po stanovanjih, odnosno prostorih za kupčijo; pri poslojih, ki so dana v najem, treba je navesti tudi najemnino in morebitne podnajemodalec ter označiti ime in vrsto poklica ali pridobitka stanovnikov.

Podnajemodalec morajo naznaniti svoje podnajemnike in najemnino, ki jo ti zadnji plačujejo, gospodarski glavarji (družinski glavarji) pa vse k njih gospodarstvu spadajoče osebe, katere imajo svoje dohodke.

V smislu omenjene zakonske določbe in člena 39 izvršitvenega predpisa k drugemu poglavju označenega zakona, razglašene v državnem zakoniku štev. 108 iz leta 1897 se s tem, radi pripravljavanja priredbe osebne davka za leto 1901, pozivljajo posestniki hiš ali njih namestniki, da oddajo omenjene izkaze in sicer v neposrednje državnem mestu Trstu in v okoliških občinah na ces. kralj. davčni administraciji v Trstu, v pokneženi grofiji Goriško-Gradiščanski pa in v mejni grofiji Istrski na pristojnih ces. kr. okrajnih glavarstvih od 1. do 31. oktobra 1900. Do ravno istega roka morajo podnajemodalec, odnosno gospodarski glavarji izgotoviti gori imenovane podatke. Stanovnike je izkazati po stanju, kakor je bilo dne 1. oktobra 1900.

Uzorec za izkaze lastnikov hiš, ki so dane v najem in takih, katere lastnik rabi sam, kakor tudi oni za izkaze podnajemodalec in gospodarskih glavarjev se dobivajo brezplačno na pristojnih davčnih oblastih I. stopnje, (torej v Trstu z okoliškimi občini na e. kr. davčni administraciji; na Goriškem-Gradiščanskem in v Istri pa na pristojnih e. kr. okrajnih glavarstvih).

V smislu člena 39 emenjenega izvršitvenega predpisa morajo vsi najemniki, odnosno gospodarski glavarji, stanujoči v hišah, danih v najem, izkaze, ki jim jih je napraviti (stanovalske izkaze), oddati hišnim posestnikom, kateri potem sestavijo na njih podlagi svoje izkaze (hišne izkaze) ter jih potem oddajo pristojni davčni oblasti.

Ako so uzorec, ki so jih sestavile stranke, odnosno gospodarski glavarji (stanovalski izkazi) in katere je priložiti uzorec hišnega posestnika (hišni izkaz), primerno izpolnjeni, ni treba njih vsebine pripisovati še posebej na izkaze.

Teh obveznosti najemodalec so pa oproščeni posestniki hotelov in gostilnic glede potnikov, ki se pri njih ustavljajo, ako isti pri njih ne bivajo dalje, nego tri mesece ne-prestano.

Določbo kazni zaradi odrečenih ali vedé napačno danih podatkov glede hišnih stanovnikov obsega § 247 zakona od dne 25. oktobra 1896. državnega zakona štev. 220. Isti se glasi:

»Kedor odreka po smislu § 200 tega zakona od njega zahtevano pojasnilo o prebivalcih kake hiše, ali je daje vedoma napak, se kaznuje z globo do 400 Kron.«

C. k. fin. ravnateljstvo. Trst, dne 27. septembra 1900.

Oton vitez pl. Zimmermann
e. kr. dvorni svetnik in fin. ravnatelj.

Brzobjavna poročila.

Ministersko posvetovanje.
DUNAJ 2. (K. B.) Ministerski predsednik Szell je došel danes tu-sem, fin. minister Lukacs pa sinoči. Danes predpoludne je Szell obiskal Goluekowskega, ob 1. uri pop. pa ga vsprejme cesar. Ogerska ministra se hočeta poučiti za ministersko posvetovanje, katero se bode nadaljevalo.

Peruvanski minister.
LIMA 1. (K. B.) Finančni minister Belaundet, kateri je bil tožen, da se je iz pe-

ruvanske državne blagajne izposodil 20.000 funtov sterlingov, trdi, da je nedolžen. Narod pa se je zbral na glavnem trgu ter tirjal, naj Belaunesa izročijo množici, da ga linča. Vojaštvo je streljalo na narod ter ubilo 100 oseb.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 2. (K. B.) »Daily Telegraph« javlja iz Lourenzo Marqueza: Iz Komatiporta je odšla jedna cela brigada gardijcev ter se podala v domovino.

Ustaja na Kitajskem.

BEROLIN 1. (K. B.) Druga devizija nemškega brodogaja je dospela dne 28. septembra v Taku.

BEROLIN 1. (K. B.) Wolffova pisarna javlja iz Tienčina dne 29. t. m.: Nemski poslanik Mum je došel semkaj. Udovala po pokojnem poslaniku Kettelerju oddide na parniku »Helga« v Japan.

LONDON 1. (K. B.) »Standard« javlja iz Šangaia dne 30. t. m.: V cesarskem dekretu, tu prijavljenem, se izreka globoko obžalovanje na smrt Kettelerja in se odreja, da se imajo v Pekingu in na poslaništvu v Berlinu prirediti sožalne slavnosti.

NEW-YORK 1. (K. B.) Reuterjeva pisarna javlja: Depeša iz Tienčina od dne 28. m. m. pravi, da so povelja amerikske vlade za umaknenje amerikske glavne sile že došla tja. Takoj se je začelo s pripravi za umaknenje. Vesti o tem umaknenju so med zavezniki provzročile veliko senzacijo.

Ista pisarna javlja nadalje, da je na konferenci generalov general Lenevič prijavil, da da se rusko poslaništvo in glavna sila ruskih čet umakneta iz Pekinga. Le kakih 2000 ruskih mož ostane v Pekingu za zastopstvo Rusije. General Lenevič je pripomnil, da stoji v depeši, ki odreja umaknenje čet, da so se vse vlasti zjediniile za tako politiko. Drugi generali so izjavili, da niso dobili takih ukazov. — Nesporazumljenja med Rusi in Angleži radi železnice se večajo. Obe vlasti sti zasedli male proge železnice in jih stražita.

Volitve na Angležkem.

LONDON 2. (K. B.) Do polnoči bilo je znano izvolitev: 111 unijonistov, 21 opozicijonalcev.

POZOR! **POZOR!**

Domača obrt.

Velika zaloga raznovrstnega pohištva, Iz odlikovanih tovarni Solkana in Gorice

Antona Černigoj-a

sa nahaja v Trstu, Via di Piazza vecchia (Rosario) št 1. na desni strani cerkve sv. Petra.

Cene brez konkurence.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporočá svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvála za gospe, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnev.
Odpošiljate je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporočá
Josip Stantič
čevlj. mojster

POZOR na ta užig na zamašku !!!

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarijah, srečnih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali železnice brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gid. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Inženjer Živic se priporoča svojim rojakom želeč, da ne bi nosili dobičkov našim nasprotnikom, kateri nas hočejo uničiti.

Prosi torej obrniti se za nakup strojev in tehničnih predmetov do njegove, stare, poštene, slovenske tvrdke.

Schivitz e Compⁱ, Trst ulica Zonta št. 5. pri novem sv. Antonu.

Krojač.

Anton Jerič, krojač v ulici Torrente številka 34, I n, se priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno pa častitljivi duhovščini.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8 Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso) filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokandov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilo franco na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemata tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro številka 12 priporoča svojo dobro prekrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla »svoji k svojim.« Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popravilne istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Voščne sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izbornu zalogo vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijam in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemam vsakovrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

„Gospodarsko društvo na Kontovelju“ išče

krčmarja

s kavecijo 500 kron. Pismene ponudbe naj se pošljejo odboru omenjenega društva najkasneje do 15. oktobra t. l.

Krčmar bo imel prosto stanovanje in bo dobival pogojeni zaslužek od litra.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

sklepa

zavarovanja na smrt in na doživetje, doto otrokom, pokojnine in različna zavarovanja.

25-letni mož zagotovi proti četrtletni zavarovalnini K. 6.42 zaostalim svojim K. 1000—, plačilno takoj po njegovi smrti ali pri doživetju 60. leta. Po petletnem plačevanju zmanjšuje se zavarovalnina za dividendo.

Najugodnejši pogoji. Ves dobiček pripada članom.

V poslednjih letih izplačano je bilo 10 odstotkov zavarovalnine.

Izplačana dividenda K 716.541.28
Reserve in fondi K 20.579.494.88
Dosedanja izplačila K 62.922.942.86

Pojasnila in tarife radovoljno pošilja

generalno ravnateljstvo banke „Slavije“ v Pragi

na Havličkovem trgu,

kakor tudi nje **generalni zastop v Ljubljani.**

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenem okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, katere okus slajša in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začetni in polgamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne. Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove, je ta najboljše nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, krideljujoča in krepčujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, posebno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da. Skozi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih izvornih zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Kwizdov Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno - dijetetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih blevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah.

Cena 1/2 škatljica kron 1.40. 1/3 škatljice 70 stot. Pristen je le se zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kraj. rumunski in knezje bolgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

IVAN SCHINDLER
Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-hrvatskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.
Za reelno postrežbo se garantira.
Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER
ces. kraj. privilegirani lastnik
Dunaj, III Erdbergstr. št. 12.

Potrjim sreem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, da je naš ljubljeni soprog oziroma oče

Anton Dekleva,
delovodja pri gospodu Kr. Dejaku.

po dolgi in mučni belezni v 39. letu svoje dobe, previden se svetotajstvi, v Gospodu zaspal.

Pogreb bo dne 4. t. m. ob 10^{1/2} uri zjutraj iz hiše žalosti, ulica Molin Piccolo št. 9.

Trst, dne 2. oktobra 1900.

Ivana Dekleva roj. **Perhinek**

soproga.

Olga, Marija
hčeri.

Anton, Oskar
sinova.

Razpis službe.

Razpisuje se služba **tajnika-organista** z letno plačo 1000 kron oziroma **tajnika** z letno plačo 800 kron.

Zahteva se popolna spretnost v tajništvu in znanje slovenskega jezika.

Komen, dné 23. septembra 1900.

Županstvo Komen.

Prodaja se

štacuna z mešanim blagom v jako lepem kraju ob železnici blizu Trsta, pod jako ugodnimi pogoji.

Več pove upravnništvo tega lista via Molino piccolo št. 3, II. nadstrop.

Méble

za eno popolno spalno sobo prodaja **Ivan Šenka** ulica Sette Fontane št. 23.

Prevode

iz slovanskih jezikov na nemški ali slovenski sprejema nekdo. Ponudbe pod »Sloven« na uredništvo lista.

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ^{1/4} %	30-dnevni odkaz 2 ^{1/2} %
30- " " 3 ^{1/4} %	3-mesečni " 2 ^{1/4} %
	6- " " 2 ^{1/2} %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2^{0/0} na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablounz, Gradec-Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1^{0/0} provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih. Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Rujav, pristen, navaden angleški sladkor

dobiva se edino v moji zalogi ter ga prodajam po zelo ugodnih cenah. Priporočam se

Anton Godnig,

trgovec, Via Nuova.

Paziti na ponarejanja.